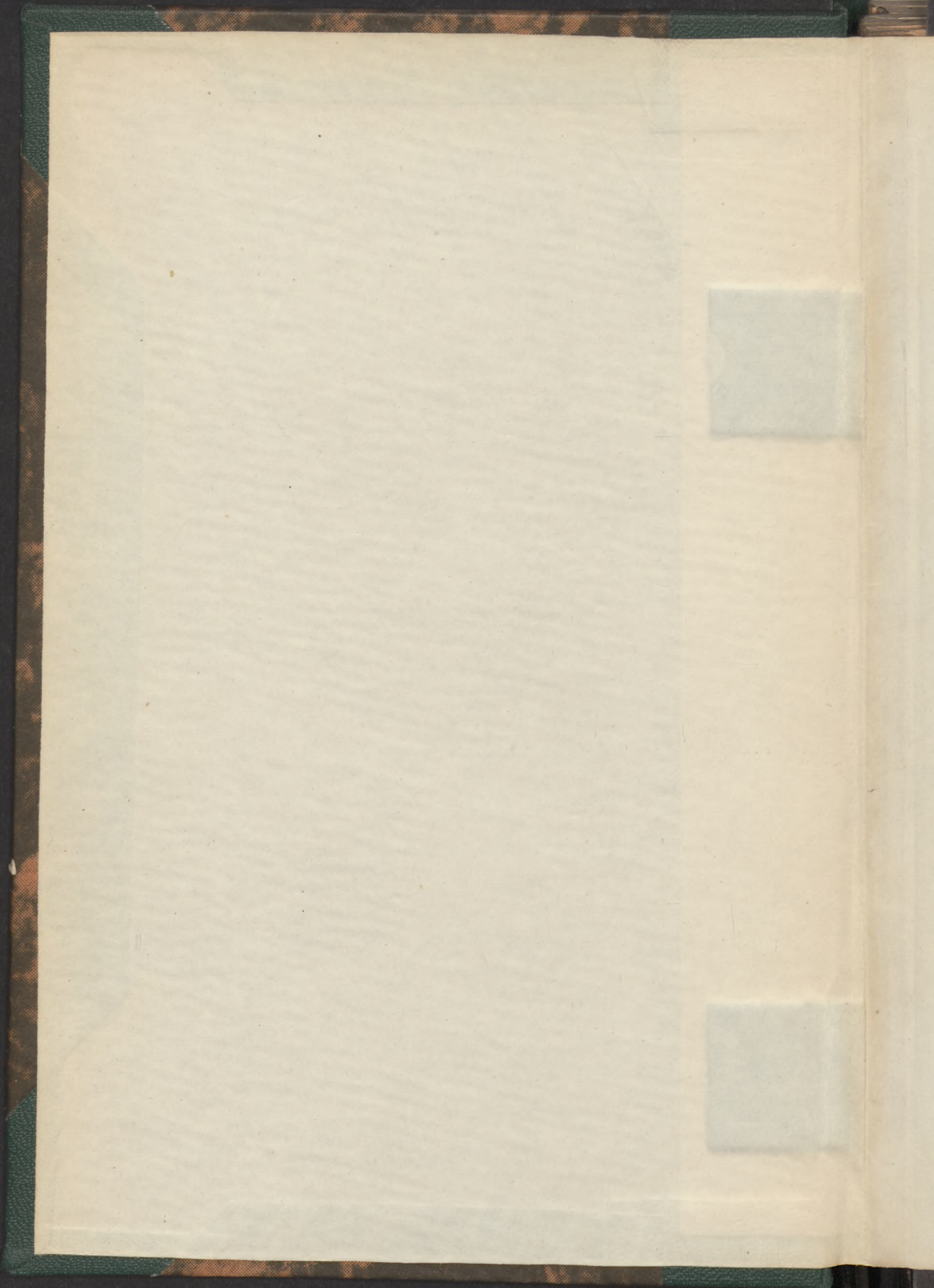
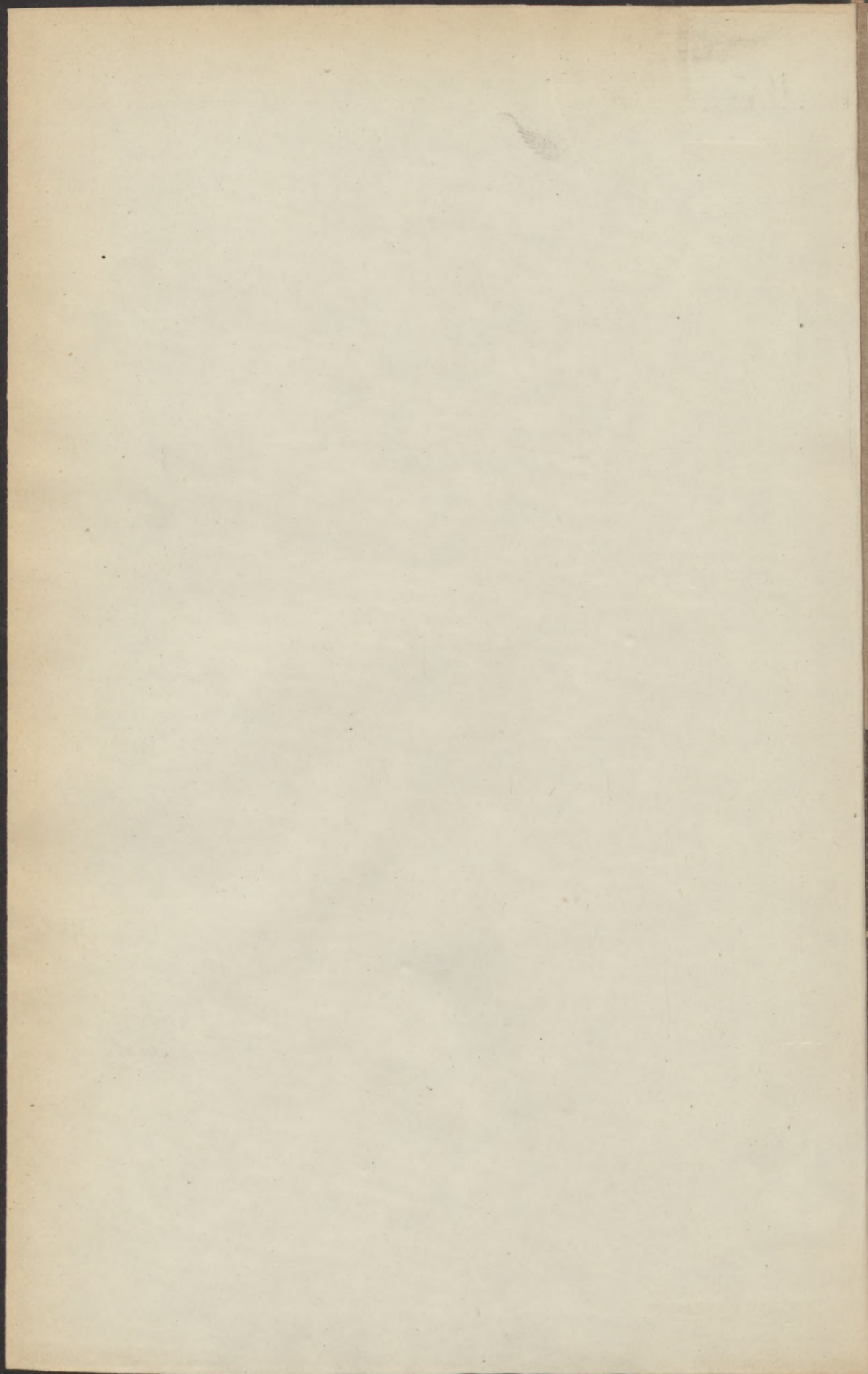

Ért.

1167

1908-14

Ért.

1.167.

A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT
SZEGÉNY ISKOLANÉNÉK VEZETÉSE
===== ALATT ÁLLÓ =====

MAGYARKANIZSAI HAYNALD ❁

❁ ❁ LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET

ELEMI ÉS POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK

É R T E S Í T Ő J E

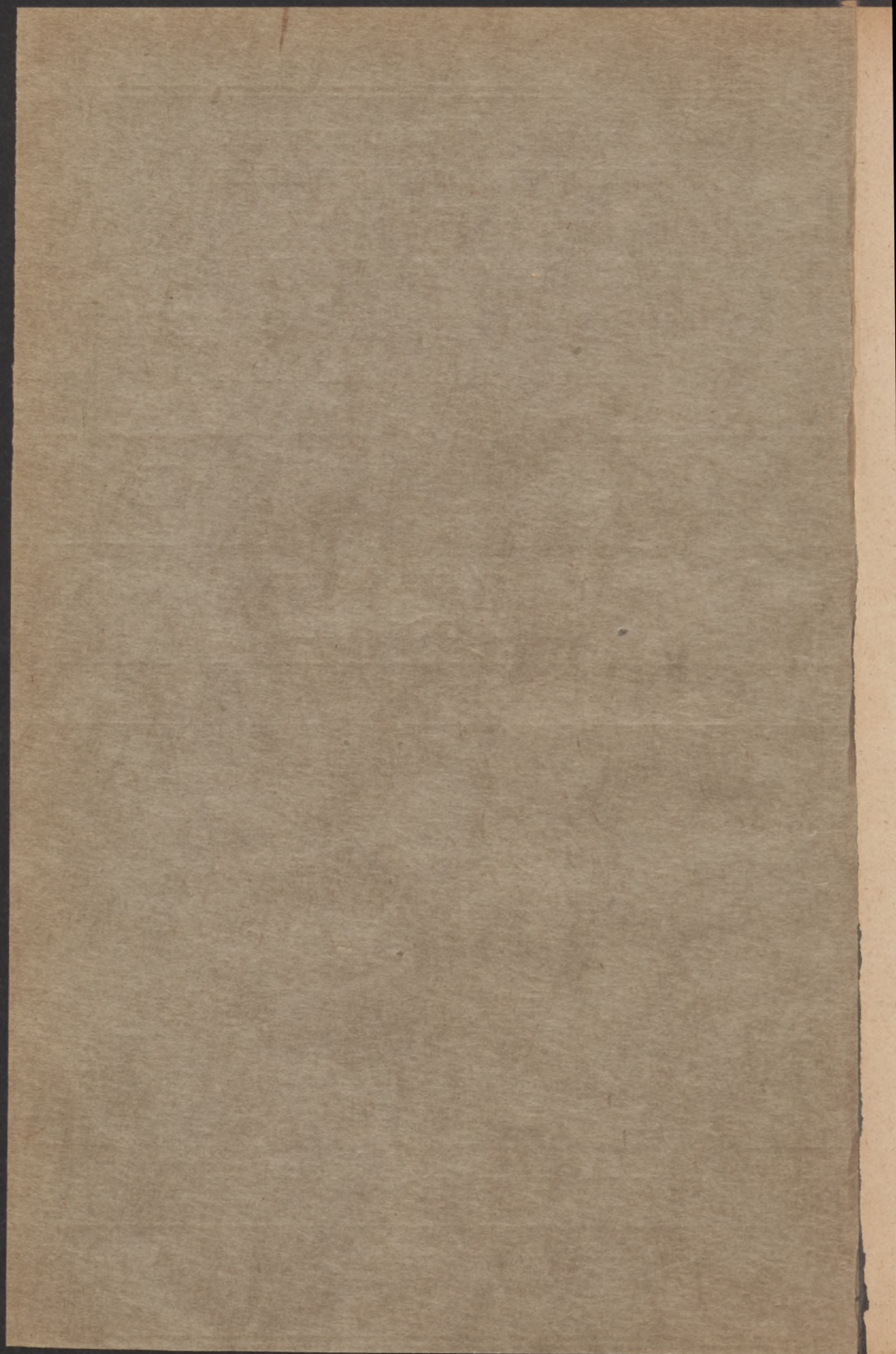
AZ 1908.—1909. ISKOLAI ÉVRŐL

VIII. É V F O L Y A M.

HAYNALD LEÁNYNEVELŐ INTÉZET MAGYARKANIZSÁN.

KIADJA AZ INTÉZETI ELÜLJÁRÓSÁG.

A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT
SZEGÉNY ISKOLANÉNEK VEZETÉSE
===== ALATT ÁLLÓ =====

MAGYARKANIZSAI HAYNALD
  LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET

ELEMI ÉS POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK

É R T E S Í T Ő J E

AZ 1908.—1909. ISKOLAI ÉVRŐL.

VIII. É V F O L Y A M.

Bruck, Magyarkanizsa, 1909—6.

Est.
1.167.

(R
2)

12 899

Konstantinápoly.

Ólomszinű felhők borították az eget, mikor Szegedről megindultunk Konstantinápoly felé.

A szél is elég barátságtalan volt irántunk. De azért a gőzgép elég vigan zakatolt. A mi szívünk sem volt éppen hideg. II. Rákóczy Ferencnek daliás alakja lebegett előttünk, életpályájának, küzdelmeinek, veszteségeinek képsorozata vonult el lelki szemeink előtt, és az emlékezéshez egészen hozzá illő volt az őszi borongás. Október 10. esti 6 órakor indultunk meg.

A zarándok társaság tagjai csakhamar összeismerkedtek. Hiszen egy cél vezérli őket, egy érzelem tölti el keblöket látni annak a nagy magyar fejedelemnek sírját, aki itt hagyta óriási uradalmait, nem panaszkodott, nem kesergett, hanem ideális lelkének igaz megnyugvásával tűrte a szegénységet és száműzetésében Istenében kereste és találta egyedüli vigaszát, megnyugvását.

No de, ne siessünk!

A gép vigan zakatol. Itt van Orsova, itt van a román határ, itt Vereiorova, tessék megnyitni a pakktáskákat, tessék az útleveleket bemutatni, mert hát kezdünk keleten lenni, itt nem lehet ám úgy össze-vissza vándorolgatni akár Amerikába is, itt rendnek kell lenni. Nem is vették tréfára a dolgot. Ha a táskákat nem is kutatták meg erősen, de az útleveleket alaposan átvizsgálták. Pedig biz Romániában nem sok látni való volt. Mikor a reggel megjött (okt. 11.) úgy Krajova tájékán ügetett a vonatunk. A kép, melyet Bukarestig láttunk, nem valami különös. Láttunk új ültetésű cserfa erdőket, láttunk halmos-hullámos földeket, láttunk nagy széles lapos kavicsos mederben folydogáló néhány patakot, egy—két falut, melynek viskói kukorica-szárral voltak befödve. A körülöttünk látható föld csaknem kivétel nélkül kukorica föld volt, amelyen ott hevert a megtisztított kukorica garmadákban. Az egész ut a puszta elhagyatottság képét nyújtotta. Majorság gazdasági épületek, úgylát-

szik nem igen vannak. Nekem legalább ez az impreszióm maradt. Bár román atyánkfiai iránt éppen nem viseltetem elfogult indulattal. Délben értünk Bukarestbe.

Ez szép nagy város. Fekvése nem imponál, sikon fekszik. Mintegy 25 ezer magyar lakik itt, kik legtöbbször iparosok és bérkocsisok. Azt mondják, hogy semmi nemű politikai joggal nem bírnak. Nem tudom úgy áll-e? Lehet, hogy nem lévén honpolgárok, ezért nem kapnak jogot, mint magyar alattvalók. És ez esetben csak dicsérni kell a románok okosságát. A bérkocsik szépek, csupa fekete lovakkal, amelyek igen jól vannak tartva, azt mondják Oroszországból szállítják. Hanem a kocsisok éppen nem izléses ruházattal pompáznak. Valami fekete vagy sötétszínű hosszú bársony kaftánt viselnek, derekukon övvel, fejükön lapos ernyős sapkával.

Magáról a városról nem sokat tudok mondani, hisz két óra nem elég arra, hogy alaposan át lehessen tekinteni. Azt láttam, hogy van egy szép sugárutja, amelytől nem lehet a szépséget elvitatni. A sugárut egyik kis oldal terén áll Mihály vajda szobra, ki Báthory Endrét leverte 1599. okt. 28. a szent-erzsébeti csatában és Erdélyre fájt a foga. De biz' hiába, mert 1601 aug. 19. Torda mellett még őt ölette meg Básta, ki fejét pellengérré tette, teste utóbb Oláhországba szállított. A szobor nem valami kiváló alkotás. A királyi palota is — legalább nekem — nagyon egyszerűnek tűnt föl. A muzeumban azonban már sok érdekes értékés dolgot láthatni. Ott van a többi közt a híres petrosai lelet, melynek hatalmas aranytányérját — valamelyik gót királytól való — négy oláh paraszt szépen felosztotta, de nem értékesíthette. —

Délután 4 órakor ismét román vonat röpitett Constanza (Küstendse) felé, ahová Csernavodán át esti 10 órakor érkeztünk meg. Csernavoda a Duna mellett fekszik, a Dunán át egy új hid vezet keresztül. A hídő két oldalán két ércbe öntött román katonára alak van, amely — úgy mondták francia munka — tagadhatatlanul szép. De őrizték is a hidat, nehogy valami macedon fölkelő a Dunába röpitse. Csernavoda még arról is nevezetes, hogy II. Rákóczy Ferencz fia József itt halt meg.

Az egész út Bukaresttől Konstanzáig szintén sivár. Csak

egyetlenegy uri kastélyt vett észre szemünk az egész úton.

Éjjeli 12 óra volt, mikor a Regale Carol I. hajón elhelyezkedtünk. Ez a hajó igen szép, hatalmas személyszállító gőzhajó. Becsületére válik Romániának. Kényelmes, tiszta. Ez a hajó jár Constanza és Konstantinápoly között. Nagy örömről szolgált, hogy magyar vendéglőst és magyar pincért találtunk a hajón. Igen. De fáradtak voltunk ám. A tenger esendes volt, a hajó meg hatalmas testű. Így nyugodtan adtuk át fáradt tagjainkat a nyugalomnak (a pontius euxinus) a fekete tenger habjain. Mikor másnap (okt. 12.) reggel felébredtünk még mindig a fekete tenger habjain vágatott a Regele Carol. Nem láthattuk Várnát a gyászos emlékü helyet messziről sem, ahol annyi magyar vitéz esontjai nyugszanak.

Az idő tiszta, derült és elég meleg volt. Gyönyörködhettünk a fekete tenger sötét habjaiban. Egy két delfin elmaradhatatlan fickándozását is láttuk. Egyébként mást nem láttunk, mint eget és vizet. A hajó esendesen hasította a fódros tenger sötét hullámain. Csak délelőtti 10 óra után kezdtek feltünedezni az európai és ázsiai partok. Meglehetősen kopár egyhangú volt mind a két partvidék.

Hanem mikor a Bosporus felé közeledtünk, a táj mintegy varázsszerűleg átváltozott. A partok sziklái és ciprus erdői csakhamar fölesalták a társaságot a hajó födélzetére. Azt mondták sokat látott utazók, hogy ennél szebb tájképet alig lehet látni. Hogy valóban szép a Bosporus, azt magunk is láttuk. A bejáratnál az európai (jobb) part mellett a tengerből egy magas szikla torony emelkedik föl. A habok fodrozva rohannak rája és tüdőklő gyöngyszemek alakjában hullanak róla vissza. Benn vagyunk a Bosporusban, ebben a keskeny tengersizorban, mely Európát Ázsiától elválasztja. A Bosporus szélessége a Duna háromszoros szélességének felel meg. Itt van aztán látni való, úgy az egyik mint a másik parton. Jobbról Európa balról Ázsia.

Itt már nem írni, hanem festeini kellene. Az európai parton van mindjárt (jobbról) Fenerköi, utána Bünjük Dere Rumili- Híszár (ruméliai vár, két máig is ép és egymástól jó meszse fekvő két gömbölyű toronnyal és különösen szép az u-

többi kétszeres, egy nagyobb és egy kisebb kő csipkázatával. Következik Bebek helység, egy öbölke oldalán. Utána Terapia, hol a külföldi követségek (német, francia, osztrák, amerikai, angol) nyaralói rendkívül széppé teszik a partot és hosszan nyulnak el a Bosporus partjain. Jön aztán közvetlen a tenger parton a Csiragán szultáni palota, amely fölött egy völgymélyedésen át láthatni a hatalmas fallal és nagy kerttel körülvett, Jildiz kiosk ki-kibukkanó palotáit, mely a mostani szultán lakóhelye. A Dolma-Bagese szultáni palota már közvetlen a város, illetve Pera mellett van. Ez a három szultáni palota csaknem egymás szomszédságában áll. Az ázsiai (balparton) van: Bejkos ahol II. Rákóczy Ferencz tanyázott sátrak alatt. Beljebb van az Anatoli (ázsiai) Hüszar (vár) és egy öbölmélyedéssel innen az ázsiai édes vizek palotája. Egy hegylejtőn van aztán Kandilli helység, utána a fehér márvány Beglerbég szultáni palota, mintha alabástromból épült volna tovább benn a tengerben a Leander torony és feltűnik Skutari. És mindezek a helyek halmos-hullámos lejtőkkel, egy-egy tengeröbölke által imitt-amott megszakítva, hol kopár sziklák, hol örökzöld erdősékek által tarkítva, olyan keretét képezik az a zúrkék Bosporusnak, amilyen talán sehol sincs a világban. És ez az út hajón legalább is félóra. De ha a Bosporuson edelgünk, úgy nem jutunk Konstantinápolyba. Megérkezett Regele Carol I. hajónk déli 12 óra tájban Konstantinápolyba. Ott olyan zaj fogadott, hogy azonnal meggyőződünk, hogy most már csakugyan keleten vagyunk. Az emeletes magasságú hajóról kényelmesen szemlélhettük a kikötőben nyüzsgő, mozgó sokaságot. Valóságos ordító verseny indítottak meg az ügynökök, hordárok (hamálok) ami látásunkra. Mi nyugodtan álldógtunk a hajó födézetén egy csomóba verődve és bár érdekelt a zaj, a lárma, de mégis inkább a kettős város elbájoló képén merengtünk. Konstantinápoly tulajdonképpen két teljesen elválasztott és két részből álló földnyelven fekszik. A galatai és perai részt a Bosporus és az aranyszarv öböl határolja, amely el is választja két hid által a tulajdonképeni Stambultól, mely földnyelvismét az aranyszarv és a márványtenger közé esik. Mindkétrész halmon fekszik.

A hajóról való leszállás után a Pera Palace nevű vendéglőbe mentünk és miután egy kissé felüdültünk és rendbe jöttünk, délután a galatai hatalmas toronyba másztunk föl, melyet még a genuaiak építettek és ma a tűzörségnek szolgál. Ebből a toronyból mind a péra-galatai részt, mind az aranszarvon túl eső sztambuli részt kényelmesen át lehet tekinteni.

A sztambuli részen egészen sajátos képet adnak a városnak a dsámik (töröktemplomok,) a melyek a hegyharántokon mintegy uralják az egész várost. Nem is igen lehet más várost oly teljes képben áttekinteni mint Stambult.

A földnyelv sarkán délen van az új szerail (palota), a melytől észak felé szabad szemmel nyolc dsámit (török templomot) lehet a hegyharánton kényelmesen megolvasni. Első az Aja Sónia 4 minaréval, második Achmet 6 minaréval, harmadik Osmán 4 minaréval, negyedik Bajazid 2 minaréval. E mellett van a Szeraskieratus (hadügyminiszteri) hatalmas kosaras tornyával. Azután ötödik a Szulejmán 4 minaréval, hatodik Sah-Záde 1 toronnyal, hetedik Mehemet dsami, utána több kisebb mecset, az aranszarv felső végénél nyolcadik az Eijub mecset. És ezt az egész nagy hatalmas képet egyetlen pillantással könnyedén át lehet tekinteni. Maga a kép a sugár moscheák kupoláival, a tornyok valóságos erdejével olyan hatással van ráánk, hogy lehetetlen ezt az elbűvölő látványt többé elfelejteni. És még az is emeli ennek a tündéri képnek szépségét, hogy az épületek a hegyoldalakat teljesen elfödik és sehol sincs a hol a szem a szemléletben valami hiányt tudna felfödözni. Jóformán az egész délutánt a galatai toronyban töltöttük. Este még egy kis kirándulást tettünk Pera utcáin, de biz az itt a keresztény, illetve inkább európai városban is csendes. Hanem kutya az volt bőven, mert az ő napjuk este kél föl, ekkor kapják meg a házakból az ételmaradékokat, amelyen aztán hatalmas osztzkodást cselekszenek. Egy ilyen patriarkális kutya etetésén, ami Pera Palace vendéglőnk előtt is jelen voltunk, ahol 15—20 rendes kutyakosztos jelent meg és hol barátságos egyetértéssel hol meg jogokat és figyelmeztetéseket jelző nem épen barátságos morgással költötték el rendes napi compotentiájukat. Hanem a kutya itt soha egyetlen embert sem harap meg. Kutya-

veszettség sem fordult még elő, mert van ám a házak előtt rendes edényök, amelyben vizről is gondoskodva van. Rettentő dolog lehetne itt egy kutyaveszettség.

Megnéztük még az este a török kávéházi életet is; egyesek a nargilét is megkóstolták, hatalmas parazsat kapván ször-esőgő pipájukra, de úgy vettem észre nem valami nagyon izlett nekik a vízen keresztül megaludt füst.

Idején aludni mentünk.

Jól is esett az erkélyes tágas szobában a kényelmes, terjedelmes vaságyban a pihenés annyi fáradalom után; de ide is dissoráns hangok verődtek fel az utcáról a holdvilágnál osztozkodó kutya társaság éjjeli társadalmi életének bizonyosságul. Igy végződött az első nap Konstantinápolyban.

II.

Adatok az iskolaév történetéhez.

A tanév megnyitása. Szeptember 4. 5. 6. án megtartván a beíratásokat a polgári iskolákban, 8. án ünnepélyes Veni Sanctével nyitottuk meg a tanévet. Beíratkozott a polgári iskolákba 129, az elemi osztályokba 506 tanuló. 9.-én összegyűlekeztek a polgári iskola növendékei s az intézet főnöknője a tanári testület jelenlétében felolvasta a rendszabályokat, buzdítván a tanulókat azok pontos megtartására, példás erkölcsi viseletre és lankadatlan szorgalomra. Szavai és buzdítása nem maradtak hatás nélkül. Most, midőn a gyorsan tovatűnt — iskolaév utolsó napjait éljük, boldog meglepedettséggel mondhatjuk, hogy növendékeink, igazán jól viselték magukat. Hála legyen érte a Mindenhatónak.

Tanerők változása. Tanítói testületünkben annyiban történt változás, hogy nt. Pásztor János hitoktató urat adminisztrátori minőségben Bajsára helyezték és nt. Szabó Árpád hitoktató úr vette át a vallás tanítását azon osztályokban, ahol nt. Pásztor János úr működött.

Valláserkölcsi állapot. Mint az előző években, úgy az idén is mély vallásosság, igazi jámborság és kitartó buzgalom tüntette ki tanítványinkat. A polgári iskola növendékei azonkívül, hogy az októberi, márciusi, májusi és júniusi áhítatgyakorlatokon gyermeki buzgósággal vettek részt, naponként hallgattak szent misét és havonta járultak a szentségekhez. Ami a jó fegyelmet illeti, az ellen nem volt — hála az égnek — semmi kifogásunk. Hogy pedig a szorgalom mécsese ki ne aludjék legyen, arról gondoskodtunk olyképen, hogy kisebb nagyobb jutalomjegyeket osztottunk ki azon növendékeknek, akiknek megfelelő számú felelés jól sikerült. A feleleteket — szokás szerint — óránként adott érdemjegyekkel tartottuk számon s rajta voltunk, hogy tanítványaink lehetőleg minden órában feleljenek, tudván azt, hogy a tantárgyak többszöri elmondása által — a föladott leckékben, — nemcsak az emlékezőtehetség erősödik, hanem fejlődik az előadási képesség is. Mivel növendékeinknek nemcsak észbeli tehetségeit akarjuk élesíteni, ha-

nem szívét is szeretnők nemesíteni, kiváló gondot fordítunk arra, hogy üres órákban szív-és lélek-nemesítő olvasmányokkal, szórakozhassanak hogy azokból drága hazánk és zengzetes nyelvünk iránt lelkesedést meríthessenek. Az ifjúsági könyvtár beszerzésénél és a könyvek kiosztásánál, ebben az évben is különös figyelemmel voltunk arra, hogy azok általános nevelő és képző hatásuk mellett, leánynövendékeink különleges hivatásának és életcéljának minél jobban megfeleljenek.

Egészségügy. Tanítványaink egészségi állapota kielégítő volt. Dacára annak hogy növendékeink közt egészen kicsinyek is vannak, mégis 70 közül csak kettőnek volt komolyabb betegsége.

Tanfelügyelői látogatás. Dr. Pataki János kir. s. tanfelügyelő úr januárban látogatta meg intézetünket s úgy a példás rend és tisztaság, valamint a gyermekek bátor és biztos fellépése megnyerte tetszését, teljes megelégedésének adott kifejezést s a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Július 1.-én Pavlovits Simon megyei főorvos úr végzett hivatalos látogatást és intézetünk, valamint annak célszerű berendezése annyira meglepte őt, hogy nemcsak a megelégedés, de az elragadtatás érzelmeivel távozott.

Jótekonyság. Városunk hatósága ismeretes nagylelkűségével támogatta az idén is intézetünket, és gyarapította könyvtárunkat, amennyiben 60 kötet részint dísz — részint egyszerű kötésű művet és 20 füzetet ajándékozott. Azoakívül nagyszámú szegény tanulót látott el lábbelivel és tanszerekkel. A Szent-István-Társulat 20 könyvecskét és 3 csomó népiratkát Singer és Wolfner urak 4 díszbekötésű és dr. Szemák István budapesti főgimnáziumi igazgató úr 2 díszbekötésű művet ajándékozott. — Városunk főorvosa dr. Roxer Gyula úr az idén is — mint minden évben — 10 koronás arannyal jutalmazta a polgári iskola II. osztályának — legjobb — szegénysorsú — tanulóját. Fogadják mindannyian úgy adományukért, mint intézetünk iránt tanúsított érdeklődésükért e helyen is hálás köszönetünket.

Iskolai ünnepek. A hatóságoktól előírt iskolai ünnepeket megtartottuk. Megültük október 4.-ét, mint felséges királyunk, február 23.-át, mint ngs. főt. igazgató urunk névünnepeét a következő műsorral:

Felköszöntő dal; „*Nincs a mezőn bársonyos fű.*“

Gaal Ferenc. „*Magyar ábránd*“ zong. előadja Deutsch Anna

Üdvözlők: Huszágh Bojó, Árok Erzsi és Kókai Ilona.

Neldy A. B. „*Himmelsruf*“ zongorán előadja: Varga Irén.

„*A névnap tündére.*“ Alkalmi jelenet. Szereplők: A névnap tündére: Melega Mariska. Az üdvözlő: Szilágyi Gizi. Az egészség: Stábel M. Megelégedés: Kálnai Ella: Szerencse: Teofánovity Milica. Hála: Szilágyi Erzsike.

Hubert S. „*Cinka Panna nótája.*“ zong. előadja: Kráhl Teréz.

Névnapi dal: „*Magasan száll.*“ zong. kíséri Popovits Maca.

Poor Vilmos. „*Az Alföld rózsái*“ zong. előadja: Popovits Maca.

Chwatal Fr. „*Ünnepi keringő*“ gyermekhangszerek kíséretében. Szereplők Zsiday E. Bolgár S. Ringhófer S. Manojlovity Z. Huszágh I. Dégay R. Bastendorff M. Matity J. Dömök E. Orosz J.

Hüntén F. „*Niobe*“ változatokkal, zongorán előadja: Bruck Erzsike.

Suppé-Simon. „*Egy falusi koncertpróba*“, előadják az intézet bentlakó növendékei. Zongorán kíséri Bruck Erzsike.

Ünnepeltük továbbá október 6.-át, mint az aradi vértanúk emlékét; március 15. ét, mint a márciusi nagynapok emlékét; és június 8.-át, mint a koronázás évfordulóját. A most elősorolt s hatóságilag is elrendelt ünnepegeken kívül február 2.-án rendeztek bentlakó növendékeink igen kedves, az őszinte gyermeki szeretetből eredő családias ünnepséget a következő programmal.

1. Ének. „*Van egy gyöngye...*“

2. Th. Hirsch. „*Freundschaftspolonaise.*“ 6 kézre előadják Szabó Elza, Balázs Ilona és Matity Julkica.

3. Bellini. „*Norma*“, hegedűn előadja Mária Cecília, zongorán kíséri Bolgár Lotta.

4. Th. Hirsch. „*Frühlings Erwachen auf der Alm.*“ zongorán előadja: Flógl Paula.

5. Stára József. „*Szilágyi Erzsébet*“ „*Melodráma,*“ szavalja:

Schumacher Margit, zongorán kíséri Bolgár Lotta, harmoniumon Mária Cecília.

6. Durand de Grall, „*Il Corricolo Galop brillant*“ 4 kézre előadják Ringhófer Sári és Budai Piroska.

7. Gaal Ferenc, „*Magyar Rapszódia*“ előadja Mária Cecília.

8. Falusi dialog, előadják Kollár Etel és Szabó Elza.

9. Liszt F. Szózat és Hymnusz, zongorán előadja Popovits Maca.

A meglepetés.

Vígjáték egy felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Ilona)	—	—	—	—	—	Baranyai Eszti
Margit)	testvérek	—	—	—	—	Schröder Kati
Panni	szobaleány	—	—	—	—	Mihalec Verona

A fogadás.

Monolog, cigányos kiejtéssel.

Előadja: Csóri cigány.

A kis kéményseprő.

Színjáték egy felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Zöldhegyi úr	—	—	—	—	—	Isaszegi Erzsi
Zöldhegyiné	—	—	—	—	—	Komlós Piroska
Amália)	—	—	—	—	—	Werny Teréz
Károly)	testvérek	—	—	—	—	Piller Kati
Irén)	—	—	—	—	—	Mihalecz Maris
Lujza)	—	—	—	—	—	Raczkó Margit
Jancsi	kéményseprő inas	—	—	—	—	Mátyus Viki
Janka	szobaleány	—	—	—	—	Kaszás Margit

Valamennyi ünnepségünk fénypontja s az egész évnek egyik legszebb napja december 8 ka volt, amikor 24 leány esküdött hűséget a szeplőtlen szűz Anyának. Hófehér virágokkal díszített, fényárban úszó kis kápolnánk, valamint dísztermünk zsuffolásig megtelt érdeklődő közönséggel.

Az ünnepség fényét nagyban emelte azon tény, hogy Kalocsáról ngs. és főt. Dr. Povischil Rikárd kanonok úr, az Iskolanének lelki igazgatója és ft. Boromisza István, apát-kanonok úr, valamint Dr. Kis Erős Ferenc, polg. képző intézeti tanár úr is megjelentek.

A mélységes gondolatokkal telt, magasröptű beszédet, melyet ez alkalommal ngs. és ft. Boromisza István, apát kano-nok úr mondott, itt közöljük:

Kedves Leánykák!

Nagyot dobbant a szívem, mikor értésemre esett, hogy ebből a nevelőintézetből kiindulva, ebben a katolikus városban is megalakul a Mária kongregációja. Örvendetes dobbanása volt ez szívemnek. Csak szaporodjanak a gyermekszívek, melyek ma még, mint megannyi mécseskék, csöndes fényvel lobognak a szentséges Szűz oltára előtt. De a gyermekszívek, majd megerősödnek, lángjuk főlcsap majd mint háborúban a vitézek őrtüze, s akkor tudják meg szent hitünknek hű követői és ádáz ellenségei egyaránt, hogy nem az orleáni szűznek, hanem az egyetlen, páratlan szeplőtelen fogantatású Szűznek vezérlete alatt már győzhetetlen tábor áll készen, tábor, mely a Máriás zászló alatt, az ördög országa és a kárhozat ellen, Isten országáért és a maga örök boldogságáért küzd. Szaporodnak — fájdalom — a bűntanyák, a mulatóhelyek, úgy hogy nemsokára az egész világ egy korcsmának látszik: szaporodniok kell tehát az igazi hités a tiszta erkölcsök melegágyainak is, hogy bele ne fúlladjon a világ önön mocskába. Csak alakuljon édes hazánkban, Mária országában mentül több olyan családi tűzhely, melyekben azt az ősi buzgalmak melengetik, mely „belénk ontatott, szívünkbe oltatott elink vérével“ t. i. a szentséges szűz Máriának tisztelete és szeretete. Legyen Mária országában mentül több olyan gyöngéd fészek, amelyekből, mint hasznos éneklő madarak az eresz alól, úgy ilyen Mária — kongregációkból a nevelő—intézetek falai közül szerte repüljenek községekben, városokban és széles e hazában azok a jámbor lelkek, akik a világ romlottságától még nincsenek megmetyelvezve, akik Istenfiának szabadságszeretétől áthatva, nem hajtották még alá akarataikat az ördög tőreinek. Mert sajnos, ezek a török nemcsak a mulatóhelyek bódító légkörében vannak már elrejtve, hanem a családnak eddig áldott szentélyébe is belopták azokat istentelen kezek. Ezek, a ma még csicsergő kis madarak lesznek hívatta arra, hogy majdan mint anyamadarak, egyrészt épületes jó példákkal írtsák mindenütt, hol megfordulnak, a bűnöknek nagyon megszorodott férgeit, másrészt meg állandóan zengvén ajkukkal és szívükkel a szeplőtelen Szűznek dicséretét, maguk a szeplőtelenesség örömeit és áldásait élvezzék és másokat is ezen örömek és áldások élvezetére ide édesgessenek.

Nagy boldogság az; Máriát, a szeplőtelenül fogantatott Szűzet kellőképpen tisztelni; úgy tisztelni, hogy e tisztelet ne merő külsőség legyen, hanem a lélek szükséglete, hogy a lélek szomjazza azt, a szív nyugtalan legyen nélküle, az ész, az emékezet

ne tudjon megválni tőle; nagy boldogság az: úgy tisztelni a szeplőtlen Szület, hogy amit róla az ész gondol, a száj kimond, amit szív érez, a lélek magába szí; annak nyoma legyen, nyoma maradjon az életben is, nemcsak most a tanulásban, nemcsak most az iskolában, nemcsak most a gyermekszobában, hanem azután is a nagyleánykorban, hanem még azután is . . . — a koporsóig. Miként a színarany akármely porcikájában nemcsak aranyfényű, hanem aranyértékű is, azonképpen Szűz Mária gyermekének minden cselekedetét, annak a tevékeny isteni szeretetnek kell értékesítenie, mely a szeplőtlen Szűz tiszteletéből származik.

Igy értékes szűz Máriának tisztelete, így áraszt az boldogságot mindazokra, kik erre magukat fogadalmilag lekötve, megtartják fogadásukat egész a sírig. Meg vagyok győződve, — hogy ti mindannyian, akik szűz Máriának ezen szent gyülekezetébe belépni óhajtok, egytől egyig szíveteknek lélketeknek boldogságot keresitek abban. Hisz mindenkit boldogságra teremtett az Isten. Minden gondolat vagy kívánság, törekvés, ami bennünk támad, mind mind azért van, mert boldogságot keresünk. Ezt sajnálja a gyermek, a felnőtt, az öreg, de még a haldokló is. Ez mind helyén van; ez így természetes, mert ez ami végcélunk. Egy nagy hiba van a dolog körül, abban, hogy legeslegtöbb ember ott keresi a boldogságot, ahol nincsen, ahol azért nem is találhatja meg soha; ahol pedtg biztosan megtalálhatná, éppen ott nem keresi; az Istenben.

Ti a legjobb helyen keresitek boldogságtokat a szeplőtlen szűz Máriánál; meg is fogjátok találni nála.

Nem lesz nehéz őt nékem, előttetek bebizonyítanom.

Azt mondja a Szentlélek Úristen a Példabeszédek könyvében (VIII. 17.) „Én az engem szeretőket szeretem és akik korán vigyáznak rám — (korán keresnek engem, korán óhajtoznak utánam) megtalálnak engem! Boldogok vagytok már most is, mert a ti ártatlan szívetek tiszta sukgalatánál korán felismertétek a boldogságnak helyes útját, a boldogságos szűz Mária tiszteletében szeretetében és életének utánzásában s korán elhatároztátok magatokat, hogy ezen az úton fogjátok a végleges, soha el nem vesztendő boldogságtokat is keresni. Valóban boldogok vagytok, mert ezen kívül más nincs út, mely biztosan Istenhez vezetne benneteket „Senki sem üdvözülhet, (senki sem lehet igazán boldog) — mondja sz. Germán — hacsak nem általad, óh szentséges Szűz“! Minden más út félrevezeti, boldogtalanságba viszi a lelkét.

A megdicsőült szentek, kiket nyilvános tisztelettel illetünk s a többi boldog lelkek, kik tudtunk nélkül jámbor életük jutalmával már élvezik, Istennél az igaz boldogságot elveszíthetetlenül, mind ennek a szeplőtlen Szűz Anyának voltak hű

és odaadó gyermekei Nincs köztük egyetlen egy sem, aki nem iparkodott szívbeli tisztelettel és lángoló buzgalommal megnyerni a szep őtelen szűz Anya kegyeit, oltalmát, pártfogását; nincs köztük egyetlen egy sem, aki gyermeki édes szeretettel és bizalommal nem simult volna a kegyes és jóságos Szűznek anyai szívéhez. Többet mondok. Azok, kik a kárhozat tüzeiben elátkozva kínlódnak örökkön örökké, nem vesztek volna el, nem gyötrődnének a boldogtalanság végtelen tengerében, ha a bold. Szűz Mária oltalmát bizvást keresték volna, ha szívükben gyöngéd szeretetet élt volna iránta Igen itt is e szeplőtelen Szűzhez lehet csak, egyetlen reménye minden halandónak, hogy boldoggá lesz. „Én a szent reménység anyja vagyok“ mondja magáról a szentséges Szűz. (Sir XXIV. 24.)

Ennek a titoknak nyitját nem kell a tudomány nagy kulcsával feszígetnünk: megnyílik az magától is a hívő lélek előtt, ha rágondol: ki az a szeplőtelen Szűz, akinek akkora hatalma van; ki az a szeplőtelen Szűz, aki az örök üdvösségnek, az igazi boldogságnak ily csodálatos és föltétlenül megbízható közvetítője, szószólója. Az Istenfia, ki tőle született, adja neki ezt a fönséget, ezt a pártfogó hatalmat. (Nikodin sz. Gerg.) A szeplőtelenül fogantatott Szűz szülte, táplálta, nevelte az Istenfiát, akiben egyedül van üdvösségünk. Az Ő édes anyai joga, legtökéletesebb szeretete isteni Fia iránt, erényeinek és érdemeinek a szenteket és a legszebb angyalokat túlszárnyaló sokasága és magasztossága, melylyel a mindenható Isten előtt kedvet talált, a csodálatos kiváltságok, melyekkel Őt a háromszemélyű egy Isten felruházta és maga után elsőnek tette meg, a legmagasabb rangba, az istenanyai egyetlen méltóságába, a mennyország királynéjának fönséges rangjába emelte: ezek magyarázzák meg a legegyszerűbb hívő előtt is érthetően, miért legbiztosabb út a boldogságra a boldogságos Szűz Máriának igaz tisztelete és bensőséges szeretete.

Ugyan kit gyámolítson az Isten készségesebb gondviseléssel, mint akit az Ő sz. anyja neki bemutat. Kit óvjon meg jobban a szeszélyektől, mint aki az irgalommal a kárhozható itélettől, mint akit sz. anyja védelmez! Kit szerethet az Isten jobban mint akit az ő szent anyja is szeret! Kit öleljen föl szentséges Szívére lángoló szeretettel, mint aki az Ő szent anyjának keblén szokott édesen pihenni, ahol egykor Ő maga az Isten is pihent? Kit jutalmazzon meg bővebb mennyei jutalommal, mint akit az Ő édes anyja ilyenre méltónak ajánl? Jól mondja azért sz. Bernát: „Benned, óh szentséges Szűz, a bűnösök bocsánatot, az igazak kegyelmet találnak örökre.“

Te — tudod-e mit cselekszel, mikor szűz Máriát buzgón tiszteled? Társul szegődöl az Úr Istenhez, aki először méltatta ar-

ra hogy főangyal által Őt köszöntse, megtisztelje. Tudod-e mit cselekszel, mikor szűz Mária oltalma alá helyezkedel? Az Úr Isten kezét ragadod meg, hogy el ne veszítsen téged, ezen édes anyai oltalom alatt álló lelkedet, megkiméli a Fiú, az örök bíró. Tudod-e kinek hódolsz, mikor szűz Máriát tisztelod? A legfönségesebb Istennek hódolsz imádó érzülettel, akinek rendkívüli kegyelme szűz Máriát minden szennytől már fogantatásában megóvta, aki őt ily dicsővé, ily nagyhátmú szűzzé tette, Tudod-e kit szeretsz, mikor szűz Máriát szereted? Szereted az Istent, aki maga a szeretet, akinek szeretete, szűz Máriában legtisztább fényvel, legtökéletesebb módon tündököl,

Mondjátok meg ezután: nem találjátok-e föl szűz Máriában boldogságtoknak föltételét? Nem érzitek-e, hogy e szeplőtelen Szűz nélkül gyarló, tökéletlen minden életszentség, ami pedig a boldogságnak alapja? Ellenkezőleg pedig e Szűznek segítségével biztos lépéssel haladhattok most ez ártatlanságnak, később pedig a küzdelmes önmegtágadásnak azon útján, mely benneteket Istenhez, a boldogság örök kútjéhez vezet.

Fordítsatok azért hátat a világ hitványságainak, melyekben nincs más, mint keserűség s lélek gyötrelme, és e fogadalmma, melynek letévésére készen álltok, rakjátok le szilárd alapját jövő buzgó keresztény katolikus életeteknek s vele igazi boldogságtoknak. Ez a fogadalm alig ró reátok több kötelességet, mint amennyit Isten és az egyház parancsai minden egyes hívőtől megkövetelnek; hanem még legtöbb lelket a hitközömbösség szele elfonnyaszt, nemtörődömség és hanyagság terhel a ker. katolikus kötelességek teljesítése körül, még a legtöbb katolikus ember úgy él, hogy erkölcsaik éppen nem vallanak katolikus lélekre: ti, a boldogságos szűz Máriának védelme és segítése mellett, a testvéri szeretet ápolása, alázatossága, szelídség buzgóság, a szentségekhez való gyakori járulás által példaképei lesztek az igaz katolikus embernek.

Kövessétek azért szeplőtelen szűz Anyátok hívó szózatát, melyet a Szentlélek ajkával így intéz most hozzátok: »Leánykám, én a szent reménységnek anyja vagyok. Jöjjetek hozzám, kik engem kívántok, mert az én lelkem édesebb a méznél'. (Sírak XXIV. 26. 27.) S íme a szeplőtelen Szűz gyönyörűségekkel bővelkedve jó elétek. (Ének é. VIII. 3.) Amen.

Az intézeti növendéket, két ízben mulattatta nt. Pásztor János hitoktató úr mozgó fényképek bemutatásával és finom humorral fűszerezett előadásával, mellyel az egyes képeket magyarázta.

Osztályvizsgák; a tanév bezárása. Az évváró vizsgálatokat június 18—24.-ig tartottuk meg a szülők és a tanügybarátainak élénk érdeklődése mellett, a következő sorrendben:

Június 18-án délelőtt	az elemi V. és VI. osztályban
” ” ” délután	” ” IV. ”
” 19-én délelőtt	” ” A és B III. osztályban
” ” ” délután	” ” II. ”
” 21-én délelőtt	” ” I. ”
” 22-én délelőtt és délután	polgári I. és II. ”
” 23-án délelőtt és délután	” III. és IV. ”

A tanévet június 24-én Te Deummal és évváró ünnepséggel fejeztük be.

Streabbog L. „Jó napot“ 2 zongorán 4 kézre előadja: Bernhart Erzs, Gärtner Erzs, Tóth Mária, Csikós Mária.

Streabbog L. „Az alpok visszhangja“ 2 zongorán 6 kézre előadja: Manojlovits Zorka, Manojlovits Zsófia, Teofánovits Milla, Ugrinovo Szpaszenka, Szilágyi Mária, Szabados Rózsika.

O. Lebierre. „La Montagnarde“ 2 kézre zongorán előadja: Matity Juliska, Gregorovity Angela.

T. Hirsch. „Toujours fidèle“ 4 kézre előadja: Szilágyi Erzsike, Szilágyi Gizella.

Gänschals C. „Éjjeli zene“ 2 kézre zongorán előadja: Melega Mariska, Schumacher Margit.

„Édes magyar hazám“ karének.

C. Mayer. „Galop militaire“ 2 zongorán 6 kézre előadja: Szabó Elza, Kálnay Mária, Bastendorff Mária, Blauhorn Sára, Balázs Ilona, Ajváz Ivánka.

Translateur L. „És ő mosolyog“ 2 kézre zongorán előadja: Buday Piroska, Ringhófer Sárka.

A. Rubinstein. „Trot de Cavalerie“ 2 zongorán 4 kézre előadja: Flógl Paula, Gregorovits Deszánka.

Lange G. „Havasi gyopár“ 2 kézre zongorán előadja: Zsiday Erzs, Szilágyi Ilona.

Kossovits József. „Válogatos kis paji“ mondják: Buday Piroska és Lipták Maca, éneklé a polgári iskolai énekkar.

A Kontski. „Az oroszlán ébredése“ 8 kézre előadja: Deutsch Rózsika, Bolgár Sarolta, Dégay Rózsika, Flógl Paula.

„A falun“ párbeszéd, előadja: Szabó Elza, Melega Mariska.
Ascher I. „Egyetértés“ 8 kézre előadja: Varga Irén, Deutsch Anna, Szilágyi Ilona, Bérczi Ilona.

Poldini Ede „A vasorrú boszorkány“ dalmű. Szereplők: Deutsch Anna, Huszágh Ilonka, Szilágyi Erzsike. Madarak: Szabó Elza, Melega Mária és a polg. isk. III. IV. o. növ.

III.

Az intézet személyzete.

1. IGAZGATÓSÁG.

Igazgató: Ngs. *Márton Mátyás*, prépost, esperes-plebános, érseki iskolalátogató.

Intézeti főnöknő: *Bleilőb Mária Bernárda*, iskolanéne.

2. TANTESTÜLET.

a) A polgári leányiskolánál.

Nt. Posch Lajos, áldozár, tanította a hittant mind a négy osztályban.

Bleilőb Mária Bernárda, iskolanéne, intézeti főnöknő, polg. isk. okl. tanítónő, osztályfő a IV. osztályban tanította a számtant a IV. osztályban a német és a francia nyelvet a nagyok csoportjánál, az egészségtant a IV. osztályban és az énektant a III. és IV. osztályban. Tanítási éveinek száma 35

Pap Mária Róberta, iskolanéne, polg. isk. okl. tanítónő, osztályfő a III. osztályban, tanította az irodalmat, hazai történelmet, alkotmánytant, esilagásztant, és helyesírást a IV. osztályban, a stilisztikát, világtörténelmet, földrajzot, szépírást és testgyakorlatot a III. osztályban, a francia nyelvet a kezdők és haladók csoportjánál és a német nyelvet a haladók csoportjánál. Tanítási éveinek száma 13.

Kiss Mária Claudia, iskolanéne, polg. isk. okl. tanítónő, osztályfő a II. osztályban, tanította, a számtant az I. II. és III. osztályban, a méréstant, a természettudományi tárgyakat a II. III. IV. osztályban, a rajzot mind a négy osztályban, a gazdaságtant a III. osztályban, az éneket az I. és II. osztályban s a német nyelvet a kezdők csoportjánál. Tanítási éveinek száma 12.

Fábián Mária, polg. isk. okl. tanítónő, osztályfő az I. osztályban, tanította a magyar nyelvet, szépírást, helyesírást,

földrajzt és testgyakorlatot az I. és II. osztályban, a világtörténetet a II. osztályban, az állattant az I. és a növénytant a II. osztályban. Tanítási éveinek száma 1.

Vászner Mária Canizia, iskolanéne, növeldei felügyelő, okl. kézimunkatanítónő, tanította a kézimunkát a belintézeti növendékeknél. Tanítási éveinek száma 35.

Hangódy Mária Domitilla, iskolanéne, okl. kézimunkatanítónő, tanította a kézimunkát mind a négy osztályban. Tanítási éveinek száma 15.

Rothbauer Mária Cecília, iskolanéne, zenére képe-sített tanítónő, tanította az egyházi éneket, a zongorát és cim-balmot. Tanítási éveinek száma 5.

Dománovich Mária Fortunáta, iskolanéne, segéd-tanítónő.

b) A z e m i i s k o l á n á l.

Nagys. és főb. Márton Mátyás, prépost, esperes-ple-bános, tanította a hittant az I. és II. osztályban.

Nt. Németh Zsigmond, áldozár, tanította a hittant a IV. osztályban.

Nt. Szabó Árpád, áldozár, tanította a hittant a III. A, III. B és az V. VI. osztályban.

Szűts Mária Jozefa, iskolanéne, okl. tanítónő, tanította az V. és VI. osztályt. Tanítási éveinek száma 48.

Franczen Mária Gratiána, iskolanéne, okl. tanítónő tanította a IV. osztályt. Tanítási éveinek száma 17.

Brenner Mária Soteris, iskolanéne, okl. tanítónő, tanította a B) III. osztályt. Tanítási éveinek száma 16.

Braun Mária Urzulina, iskolanéne, tanította a II. osztályt. Tanítási éveinek száma 8.

Kuluncsich Mária Teodózia, iskolanéne, okl. tanítónő, tanította az I. osztályt. Tanítási éveinek száma 10.

Kancsár Erzsébet, zárdajelölt, tanította az A) III. osztályt.

Belső növelde. (Internátus)

Intézetünk célja és feladata: a reánk bízott gyermekeket egykori hivatásuk- és állásukhoz mért vallásos-erköletesi s a jelen kor követelményeinek megfelelő nevelésben és oktatásban részesíteni. Az ebbeli munkát rendkívül megkönnyíti, úgy egészségi, mint tanügyi szempontból célszerűen berendezett növeldénk, melynek helyiségei teljesen megfelelnek a higiénikus követelményeknek. A termek világosak, szellősek, kellemesek és tágasak. Az intézethez kapcsolt kert kitűnő ártézi vízzel s ezenkívül a hetenkint többször tett séták nagyban elősegítik növendékeink testi fejlődését, melyre kiváló gond fordítatik. Az egészség fönntartására továbbá egy jól berendezett téli nyári fürdő áll a növendékek rendelkezésére. A beteg növendék gondos ápolásban részesül és a szülők azonnal értesítetnek, kik gyermekeiket a betegszobában meglátogathatják. Ragályos bajok esetén egy, a többitől egészen elkülönített helyiségben ápolatik a beteg.

A táplálék egészséges, jó, változatos és bőséges. A növendékekre való felügyelet folytonos, még a hálótermekben s szünórák alatt is. Az intézet elüljárósága kiterjeszti figyelmét kivált az elsajátítandó rendre, tisztaságra, háziasságra, illemes magatartásra, szorgalomra s munkakedvre.

A szülők kívánatára a növendékek a zongorában, cimbalomjátékban, francia nyelvben stb. is nyerhetnek oktatást.

a) Felvételi feltételek.

1. Az intézetbe csak római katolikus vallású gyermekek vétetnek föl.

2. A kor nincs meghatározva.

3. Minden növendék keresztlevelét, iskolai s beoltási bizonyítványát s a hozott tárgyak jegyzékét 2 példányban magával hozni tartozik.

4. Az eltartási díj havonként 34 Korona, mely összeg előlegben fizetendő le. Azonkívül fizetendő évenként: mosásért

30 Korona, a házi orvosnak 4 Korona, a bútor használatért 4 Korona.

5. Azon növendékekért, kik a következő tantárgyakban oktatást nyernek, külön fizetendő:

Zongorában v. cimbalomjátékban való oktatásért havonként 7 Korona.

A zongora vagy cimbalom használatáért havonként 1 K.

Francia nyelvben való oktatásért havonként 2 Kor.

6. A szünetet az intézetben tölteni csak a szülők kívánására engedtetik meg a növendékeknek 80 Korona díj mellett.

7. Minden megkezdett hónap teljesen fizetendő le mind az intézetbe való belépéskor, mind pedig a távozáskor.

8. Az intézet semmiféle előleget nem nyújt; kéretnek tehát a szülők, hogy az eltartási díjat minden hónapban legkésőbb 10-ig küldjék be és a mellékkiadások fedezésére bizonyos összeget előlegezzenek.

9. Kedvezményes és ingyenes helyek nincsenek.

10. Minden vidéki tanuló 20 Kor. tandíjat tartozik fizetni.

b) Általános meghatározások.

1. A tanév szeptember elején kezdődik és június végéig tart.

2. Az intézetbe való belépés ideje szeptember 1–3-ig.

3. A növendékek hetenként írhatnak szülőiknek.

4. Minden hónap bezártával megküldetik a szülőknek a kiadások számlája, melyhez évenként egyszer iskolai bizonyítvány és többször tudósítás csatoltatik gyermekük egészségi állapotáról és magaviséletéről.

5. A növendékeket csak a szülők, vagy ezektől az intézeti elöljáróságnak bejelentett és megbízott egyének látogathatják meg. Hogy a tanítás ne zavartassék, ezen látogatások csak vásár- és ünnepnap és pedig délelőtt 10–12 és délután 3–5 óra közt történhetnek. A nevezett időn kívül való látogatás csak fontos okoknál fogva kivételképpen engedtetik meg. Távollakó szülők vagy rokonok azonban a látogatást más napokon és órákban is tehetik.

6. A karácsonyi és husvétii szünetekre, ha a szülők kívánják, hazamehetnek a növendékek.

7. Csakis a szülőknek, vagy azok megbízottjainak adatnak ki a gyermekek és pedig délelőtt 9 órakor. Télen legkésőbb 6 órakor, nyáron legkésőbb 7 órakor vissza kell térniök. Azon szülők, kik távol laknak, látogatásuk alkalmával gyermeköket több órára kikérhetik.

8. Ékszereket az intézetbe hozni nem szabad.

9. Az intézetre és a növendékekre címzett levelek és esomagok bérmentve küldendők.

10. Minden növendék ruhaneműje bizonyos számmal legyen bejegyezve, melyet az intézeti főnöknő meghatároz.

c) Felszerelések.

1	170 cm. hosszú és 80 cm. széles matrac.	1	abrosz, mely legalább 2 méter hosszú legyen.
1	levarrott takaró	6	asztalkendő (szaléta)
2	vánkos	6	törülköző
1	dunya	4	evőeszköz törő
1	fehér ágyterítő	4	mosdómedence törő
1	kis szőnyeg ágy elé	6-8	ing, 1 színes fürdőing
2	lepedő	3	nadrág
2	paplan lepedő	10	pár harisnya
2	dunyahéj	4	hálórékli
4	vánkoshéj	12-18	zsebkendő
1	színes flanel alsószoknya	1	téli és
2	parkett alsószoknya	1	tavaszi kabát
4	könnyebb alsószoknya	1	téli kendő
3	színes mosókötény	2	pár cipő
1	fekete kötény	1	pár papucs
2	téli ruha	1	mosdómedence
2	nyári ruha	2	pohár
1	sötétkék ünneplő ruha		Fésűk, haj-, fog és ruhakefe.
1	zacsó a szennyes ruha részére.		Evőeszköz kávé kanállal.

Hétköznapokon a növendékek az otthon viselt ruhákat hordhatják.

Téli és nyári kalapot egyenlőség tekintetéből az intézet szerzi be a szülők számlájára.

Az elemi iskola tanulóinak érdemsorozata betűrend szerint.
az 1908-1909. tanévben.

I. osztály.

Kitűnő

osztályzatot nyertek.

Apró Erzsébet
Blahó Rozália
Dukai Erzsébet
Dukai Erzsébet
Farkas Piroska
Gruber Erzsébet
Gulyás Erzsébet
Kriská Etelka
Kriská Erzsébet
Kókai Ilona
Major Erzsébet
Necpál Mária
Rackó Margit
Sóti Piroska
Szilli Katalin
Terzin Erzsébet
Tukats Edith
Tóth Anna
Varga Margit
Vince Amália
Weisz Katalin

Jeles

osztályzatot nyertek.

Almási Teréz
Busánszki Erzsébet
Bata Erzsébet
Bata Vilma
Bakai Teréz
Bohata Franciska
Gubi Etelka
Jelenszki Mária
Kugler Erzsébet

Kovács Anna
Mubi Ilona
Rekeeki Jolán
Rekeeki Rózsi
Szedlacsek Mária
Szecsei Ilona
Temesvári Gizella

Jó

osztályzatot nyertek:

Apró Franciska
Bieskei Julia
Dobó Ilona
Huszágh Ilona
Mészáros Anna
Szabó Veronika
Szilágyi Rózsi
Törteli Erzsébet
Törteli Margit
Vér Júlia
Zöldi Matild

Elégséges

osztályzatot nyertek:

Bata Gizella
Bieskei Teréz
Farkas Etel
Helyi Margit
Kokovai Mária
Konc Gizella
Nagy Mária
Szakala Róza
Vincer Gizella

Elégtelen

osztályzatot nyertek:

Búció Ilona

Bús Erzsébet
Farkas Anna
Fazekas Etelka
Pilies Draginya
Vince Veronika

Osztályzatot

nem nyertek:

Bartus Erzsébet
Dukai Mária
Jenei Teréz
Kálmán Mária
Nyári Piroska
Pósa Julia
Tóth Julia

Betegség miatt

nem osztályozható:

Bindis Etel
Juhász Erzsébet
Lackó Ilona

Elköltözött:

Bata Anna
Czérna Mária
Csikós Jusztina
Zsulkán Mária

Összesen 76.

II. osztály.

Kitűnő

osztályzatot nyertek:

Árok Erzsébet
Bánszky Piroska
Bata Julia

Bicskei Teréz
Bálint Francziska
Bagi Teréz
Dobó Ilona
Fehér Mária
Kávai Margit
Kafga Irén
Kókai Margit
Király Margit
Losonez Mária
Józó Ida
Mihályi Ilona
Nagy Ágnes
Nagy Teréz
Nagy Erzsébet
Novák Julia
Nyizsnyi Margit
Nyári Mária
Pál Katalin
Rajcs Matild
Rekeczki Regina
Sárkány Ilona
Szabó Matild
Schvella Szilárd
Stábel Etel
Stumpf Mária
Tóth Giza
Tóth Anna
Úri Etel
Vágó Mária
Vadász Piroska
Vajda Piroska
Vida Julia

Jeles

osztályzatot nyertek:

Dukay Erzsébet
Dobó Piros
Harmath Margit
Kafga Márta
Kávé Mária
Károlyi Erzsébet
Keeskés Erzsébet
Losonez Teréz

Nagy Viktoria
Nyári Erzsébet
Nyilas Margit
Szabó Róza
Takács Anna
Tóth Mária

Jó

osztályzatot nyertek:

Fehér Veronika
Fejős Mária
Kávai Mária
Habi Piroska
Pillics Miliczka
Sarnyai Francziska
Sóti Mária
Szendrei Irma
Szécsényi Szabina
Tóth Erzsébet
Zsámboky Berta

Elégséges

osztályzatot nyertek:

Bindis Róza
Bata Anna
Béni Borbála
Faragó Anna
Kis Piroska
Kovács Mária
Nagy Erzsébet
Valkai Ilona

Elégtelen

osztályzatot nyertek:

Apró Teréz
Bohata Mária
Bata Erzsébet
Bagi Mária
Csizmadia Apollonia
Ezsiás Etel
Kiss Ágnes
Kazi Ilona
Miskur Anna

Sutus Ilona
Szegedi Erzsébet
Törtei Margit
Törtei Zsófia
Zsinka Erzsébet
Zsinka Erzsébet

Kimaradtak:

Bata Róza
Dukay Mária
Erdélyi Piroska
Nagy Erzsébet
Pál Katalin

Elköltözött:

Sándor Teréz

Meghalt:

Keeskés Amália

Összesen 91

A) III. osztály.

Kitünő

osztályzatot nyertek:

Apró Anna
Bakota Róza
Gyulai Zsófia
Lázár Szabina
Losonez Rózsi
Nagy Veron
Németh Mária
Palotás Matild

Jeles

osztályzatot nyertek:

Apró Mária
Árok Etel
Bicskei Erzsébet
Bicskei Ilona
Bognár Magdolna
Dobó Erzsébet

Göbölös Erzsébet
Kecskés Petronella
Kriská Julia
Ladányi Anna
Novák Teréz
Palotás Mária
Rekeczki Teréz
Sóti Mária
Szakala Piroska

Jó

osztályzatot nyertek:

Ápró Amália
Ágoston Roza
Bózsó Ilona
Busánszki Erzsébet
Bús Viktória
Harmath Amália
Juhász Rozália
Kapitány Julia
Kone Luca
Magyar Teréz
Mazák Veron
Mészáros Erzsébet
Ogrezovits Ilona
Pekla Borbála
Sas Julia
Szabados Franciska
Temesvári Irén
Zöldi Mária

Elégséges

osztályzatot nyertek:

Bohata Piroska
Dobó Mária
Dukai Mária
Kálmán Piroska
Kis Veron
Kis Roza
László Ilona

Elégtelen

osztályzatot nyertek:
Józsa Julia

Sarnyai Mária
Vadász Etel

Osztályzatot

nem nyertek:

Körmöci Julia
Palotas Erzsébet

Elköltözött:

Faragó Veron

Összesen 54.

B) III. osztály.

Kitűnő

osztályzatot nyertek:

Berecz Mária
Bonca Anna
Borsos Erzsébet
Bödő Anna
Csikós Piroska
Farkas Piroska
Fehér Roza
Gazdag Borbála
Gulyás Mária
Huszágh Borbála
Kis Mária
Körmöczy Julia
Ladányi Veron
Lékó Etel
Losonez Teréz
Olasz Krisztina
Szecei Mária
Szecei Teréz
Vér Etel

Jeles

osztályzatot nyertek:

Bognár Eta
Bognár Etel
Dukai Franciska

Farkas Mária
Gruik Franciska
Hlavinka Margit
Jenei Matild
Juhász Rozina
Kis Erzsébet
Körmöci Mária
Körmöci Teréz
Kürti Anna
Losonez Amália
Losonez Zsófi
Milutinovits Franci
Muhi Ilona
Özvegy Anna
Pósa Krisztina
Szauter Margit
Szilner Erzsébet
Uri Veron
Zsámboki Jusztina

Jó

osztályzatot nyertek:

Acsai Mária
Anderla Margit
Bús Franciska
Dunai Mária
Gyulai Viktória
Konec Erzsébet
Kremsz Jolán
Langó Borbála
Lébold Amália
Nagy Maris
Pató Veron
Polyák Piroska
Teleki Julia
Tóth Erzsébet
Tóth Etel
Uri Mária
Varga Roza
Vince Mária
Vörös Mária

Elégséges

osztályzatot nyertek:
Bogdán Erzsébet

Bugyi Etel
Csitári Viktória
Dobó Veron
Hangya Mária
Kámán Erzsébet
Muni Erzsébet
Németh Piroska
Pesti Teréz
Varga Viktória
Varjú Ilona
Vörös Veron

Elégtelen

osztályzatot nyertek:

Dukai Teréz
Harmath Erzsébet
Kalmár Etel

Osztályzatot

nem nyért:

Lipták Erzsébet
Szógi Roza

Elköltözött:

Bicskei Erzsébet
Czérna Erzsébet
Nagy Mária
Bicskei Ilona
Nagy Veron

Meghalt:

Erdélyi Etel
Rackó Etel

Összesen 84.

IV. osztály.

Kitűnő

osztályzatot nyertek:

Almási Erzsébet
Ágoston Roza
Bata Anna

Bednárz Ilona
Czikó Erzsébet
Gubi Erzsébet
Kókai Mária
Kürti Erzsébet
Lázár Rozália
Losoncz Anna
Mányi Piroska
Megyesi Amália
Nagy Etel
Nagy Matild
Palotás Margit
Pillich Ilona
Rózsa Erzsébet
Sóti Brigitta
Tóth Franciska

Jeles

osztályzatot nyertek:

Bagi Verona
Bata Franciska
Balázs Mária
Böresök Deszanka
Csikós Teréz
Dukai Emilia
Farkas Ilona
Gruik Teréz
Ifkovits Mária
Kriszta Teréz
László Etel
Lélek Ilona
Létics Julia
Lógó Verona
Magosi Mária
Molnár Mária
Rekeczki Regina
Sárkány Erzsébet
Sóti Verona
Varga Julia
Zsoldos Regina

Jó

osztályzatot nyertek:
Bagi Franciska

Bosznai Anna
Bohata Erzsébet
Faggyas Viktória
Juhász Rozália
Kaloper Mária
Kecskés Mária
Losoncz Mária
Nagy Anna
Nagy Ágnes
Nagy Erzsébet
Paulity Teréz
Sarnyai Ilona
Sarnyai Viktória
Szeesei Franciska
Terzin Mária

Elégséges

osztályzatot nyertek:

Almási Krisztina
Adler Ilona
Árok Julia
Árok Roza
Bata Amália
Bata Margit
Domonkos Mária
Dukai Mária
Geese Mária
Huszágh Julia
Kókai Petronella
Magyar Erzsébet
Mák Julia
Muhi Franciska
Nagy Etel
Nagy Julia
Pekla Franciska
Sarnyai Franciska
Szécsi Mária
Tandari Teréz
Weisz Anna
Vida Erzsébet

Elégtelen

osztályzatot nyertek:
Vörös Margit

Vörös Teréz

Osztályzatot

nem nyertek:

Bagi Anna
Bognár Erzsébet
Borsos Verona
Dukai Mária
Gregorovity Alexand.
Kazi Ilona
Kókai Etel
Lengyel Viktória
Major Anna
Mihályi Anna
Pataki Etel
Palotás Margit
P. lisi Borbála
Sas Mária
Somogyi Erzsébet
Sutús Zsófi
Szécsényi Roza
Takács Ilona
Tóth Anna
Törtei Roza
Vajda Anna
Vasas Eszter
Varga Viktor
Verebes Ilona

Elköltöztek:

Beszédes Júlia
Csikós Erzsébet
Remete Anna
Vári Margit
Völgyi Júlia

Összesen 109.

V. osztály.

Kitűnő

osztályzatot nyertek:

Cseh Zsófi
Cseh Franczi

Csikós Roza
Csorba Mária
Dobó Julia
Fejős Erzsébet
Hlavinka Teréz
Jelenszki Petronella
Józsa Teréz
Konez Margit
Mélykúti Vilma
Molnár Piroska
Nagy Franciska
Nyári Margit
Ózsvár Teréz
Pekla Ilona
Polyák Teréz
Rekecki Ilona
Rekecki Franciska
Radics Viktor
Rózsa Orsolya
Sóti Ilona
Szabó Katalin
Szabó Erzsébet
Szecsei Viktor
Tóth Éva
Ujvári Regina
Váradi Mária
Vida Margit
Vörös Roza
Zsoldos Zsófi

Jeles

osztályzatot nyertek:

Apró Julia
Dukai Mária
Fehér Verona
Gulyás Etel
Kiss Anna
Mannsfeld Margit
Palatinus Mária
Patyi Julia
Szabó Ilona
Szabó Julia
Teleki Ilona

Jó

osztályzatot nyertek:

Apró Anna
Bakota Anna
Béni Teréz
Borsos Matild
Bödö Amál
Gajda Piroska
Gyura Julis
Lajkó Mária
Megyesi Teréz
Nagy Erzsébet
Rekecki Erzsébet
Rekecki Anna
Rövid Ilona
Rövid Teréz
Tandari Anna
Vajda Verona
Vörös Erzsébet
Rekecki Piroska
Szabó Mária

Elégséges

osztályzatot nyertek:

Bartok Teréz
Pósa Vilma
Sarnyai Erzsébet
Katona Franci

Elégtelen

osztályzatot nyert:

Tóth Amália

Osztályzatot

nem nyert:

Csikós Piroska

Összesen 72.

VI. osztály.

Kitűnő

osztályzatot nyertek:

Almási Rozália

Boneza Franciska
Dukai Gizella
Hlavinka Mária
Kazi Anna
Keresztényi Matild
Király Ilona
Ladányi Viktoria
Lajkó Erzsébet
Losonez Ilona
Mélykúti Viktória

Muhi Erzsébet
Nagy Ilona
Nagy Piroska
Rekecki Ilona
Szendrei Mária
Tóth Rozália

Jó

osztályzatot nyertek :
Kávai Franciska

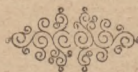
Langó Verona
Mák Matild
Miskúr Mária

Osztályzatot

nem nyert :

Purgel Piroska

Összesen 22.

A polgári iskola növendékeinek névsora, vallásuk és születési helyük kimutatásával.

POLGÁRI ELSŐ OSZTÁLY.

A növendékek névsora	Vallása	Születési helye	
		község	megye
Bata Gizella	rk.	Magyarkanizsa	Bács
Bózsity Rózsa	g. kel.	" "	"
Csikós Ilona	rk.	" "	"
Csiszár Margit	"	" "	"
5 D' Albini Mária	"	Szeged	Csongrád
Deutsch Erzsébet	izr.	Magyarkanizsa	Bács
Grünvald Ilona	"	" "	"
Losonez Erzsébet	rk.	" "	"
Manojlovity Zsófia	g. kel.	Szenttamás	"
10 Matity Julia	"	Szuresin	Szerém
Nagy Gizella	rk.	Magyarkanizsa	Bács
Pósa Erzsébet	"	" "	"
Sprenger Ottilia	"	Militics	"
Schlesinger Rózsa	izr.	Magyarkanizsa	"
15 Schwella Gizella	rk.	" "	"
Szilágyi Erzsébet	"	" "	"
Szilágyi Mária	"	" "	"
Szilner Gizella	"	" "	"
Teleki Gizella	"	Szenttamás	"
20 Terhes Etelka	"	Magyarkanizsa	"
Tóth Emília	"	" "	"

Kimaradtak: Losonez Mária, Orosz Julia, Pechó Erzsébet, Stern Aranka, Szádeczky Ilona.

Magántanulók: Háhn Ella, Hörömpő Mária, Mélykúti Emília.

Összesen: 29.

POLGÁRI MÁSODIK OSZTÁLY.

A növendékek névsora	Vallása	Születési helye	
		község	megye
Buday Piroska	rk.	Zombor	Bács
Deutsch Rózsi	izr.	Magyarkanizsa	"
Dégay Rózsi	rk.	" "	"
Dömök Erzsébet	"	" "	"
5 Dukai Emília	"	" "	"
Franz Vilma	ág. ev.	" "	"
Gärtner Erzsébet	rk.	Csonoplya	"
Gregorovity Angyalka	g.kel.	Óbecse	"
Grünwald Erzsébet	izr.	Magyarkanizsa	"
10 Huszágh Ilona	rk.	" "	"
Karapandzsity Julia	g.kel.	" "	"
Kálnai Elia	izr.	Martonos	"
Lajos Irén	rk.	Zenta	"
Mátyus Viktória	"	Kishegyes	"
15 Panaotovity Danica	g.kel.	Kumán	Torontál
Ringhófer Sarolta	rk.	Törökkanizsa	"
Stelcer Mária	"	Kerény	Bács
Tukats Ottilia	"	Magyarkanizsa	"
Ugrinova Szpaszenka	g.kel.	Óbecse	"
20 Veréb Julia	rk.	Csantavér	"

Kimaradt : Varga Katalin.

Magántanulók : Mihályi Ilona, Schmidt Katalin.

Összesen : 23

POLGÁRI HARMADIK OSZTÁLY.

A növendékek névsora	Vallása	Születési helye	
		község	megye
Ádám Irén	izr.	Magyarkanizsa	Bács
Bacsa Ilona	r.k.	Bácstopolya	"
Blauhorn Sarolta	izr.	Magyarkanizsa	"
Baranyai Eszter	r.k.	Apatin	"
5 Bastendorff Mária	"	Györgyháza	Torontál
Beretka Teréz	"	Péterréve	Bács
Bernhárdt Erzsébet	"	Szilberek	"
Bolgár Sarolta	"	Törökkanizsa	Torontál
Császár Erzsébet	"	Magyarkanizsa	Bács
10 Csúzdi Mária	"	Ada	"
Fehér Erzsébet	"	Magyarkanizsa	"
Flögl Paula	"	Palánka	"
Gregorovity Deszánka	g.kel.	Óbecse	"
Hillár Mária	rk.	Kúla	"
15 Holovits Mária	"	Bácstopolya	"
Horváth Matild	"	Szenttamás	"
Kancsár Katalin	"	Mélykut	"
Kaszás Margit	"	Ada	"
Kálnai Ilona	izr.	Jaszenovác	Pozsega
20 Keek Emma	"	Magyarkanizsa	Bács
Kunst Gizella	"	Temesvár	Temes
Lajos Rózsa	"	Törökbecse	Torontál
Lórencz Mária	"	Hódság	Bács
Mach Rózsa	"	Magyarkanizsa	"
25 Manojlovity Zórka	g.kel.	Szenttamás	"
Mihalecz Mária	rk.	Péterréve	"
Rapp Magdolna	"	Szentfülöp	"
Remete Katalin	"	Magyarkanizsa	"
Ripezó Marcel	"	Bácstopolya	"
30 Sárközi Erzsébet	"	Csurog	"
Stábel Mária	"	Magyarkanizsa	"
Schröder Katalin	"	Kerény	"
Szabados Rózsa	"	Magyarkanizsa	"
Szabó Elza	"	Törökkanizsa	Torontál

A növendékek névsora	Vallása	Születési helye	
		Község	megye
35 Tatity Rózsa	g. kel.	Ujvidék	Bács
Teofánovity Milica	"	Uzsica	Szerbia
Tomik Viktória	rk.	Bácstopolya	Bács
Tóth Mária	"	Szőreg	Torontál
Varga Mária	"	Péterréve	Bács
40 Vuits Mária	g. kel.	Kumán	Torontál

Elköltöztek : Borics Mária, Kőnig Magdolna.

Magántanuló : Nagy Etelka.

Összesen : 43.

POLGÁRI NEGYEDIK OSZTÁLY.

A növendékek névsora	Vallása	Születési helye	
		község	megye
Ajváz Ivánka	g. kel.	Rudna	Temes
Balázs Ilona	rk.	Kassabéla	Abauj
Baranyi Etel	"	Mohol	Bács
Bertron Veronka	"	Kula	"
5 Bérczi Ilona	izr.	Magyarkanizsa	"
Csikós Mária	rk.	Szeged	Csongrád
Deutsch Anna	izr.	Magyarkanizsa	Bács
Kálnai Mária	"	Martonos	"
Kohn Flóra	"	Magyarkanizsa	"
10 Kollár Etelka	rk.	Jánoshalma	"
Komlós Piroska	"	Ada	"
Kuluncsich Boriska	"	Szabadka	"
Melega Mária	"	Törökszentmiklós	Jásznagykunsz.
Mihalecz Veronka	"	Bácstopolya	Bács
15 Nagy Rozália	"	Magyarkanizsa	"
Nagy Viktória	"	" "	"
Piller Katalin	"	Szentfűlöp	"
Ságodi Margit	"	Jánoshalma	"
Schumacher Margit	"	Ada	"
20 Szathmári Erzsébet	"	Magyarkanizsa	"
Szilágyi Gizella	"	Szóreg	Torontál
Szilágyi Ilona	"	Magyarkanizsa	Bács
Tóth-Isaszegi Erzséb.	"	Bácstopolya	"
Török Mária	"	Ada	"
25 Törteli Franciska	"	Magyarkanizsa	"
Tukats Katalin	"	" "	"
Varga Irén	"	" "	"
Werny Teréz	"	Szentfűlöp	"
Wurtzki Katalin	"	" "	"

Magántanulók : Vigh Mária, Csillag Ilona, Schwarz Irén.
Összesen : 32.

71 tanulóknak táblázatos kimutatása az 1908-1909. iskolai évről.

Iskola	OSZTÁLY																											
	A tanulóknak száma					A tanulóknak jellege szerint		Helybeli szerint		Anyanyelv szerint		Vallás szerint			Élethor szerint		Előmenetel szerint			A mulasztott feladatok száma								
	A tanév elején	Évközben jött	Kimaradt	Eiköltözött	Meghalt	A tanév végén	Nyilvános tanuló	Magán tanuló	Helybeli	Bács-B. vm	Más vm. vagy törv. hat j. v.	Magyar	Német	Szerb	Róm. kath.	Görög kel.	Ág. ev.	Református	Izraelita	12 ik évet nem töltötte be	12-ik évet be-töltötte	Kitűnő	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Igazolt	Igazolatlan
POLGÁRI	I.	29	—	5	—	24	21	3	16	3	5	20	1	3	17	3	—	—	4	20	4	4	6	1	7	6	154	—
	II.	23	—	1	—	22	20	2	9	11	2	15	3	4	14	4	1	—	3	12	10	5	5	6	3	3	168	—
	III.	41	2	—	2	—	41	40	1	9	24	8	29	7	5	33	5	—	3	—	41	9	15	11	5	1	392	—
	IV.	32	—	—	—	—	32	29	3	9	16	8	27	4	1	25	1	—	—	6	—	32	18	8	5	1	203	—
	Összesen :	125	2	6	2	—	119	110	9	43	54	13	91	15	13	89	13	1	—	16	32	87	36	34	23	16	10	917
ELEMI	I.	76	110	4	—	63	63	—	53	7	3	62	—	1	62	1	—	—	—	63	—	21	16	11	9	6	513	81
	II.	91	—	5	1	84	84	—	72	6	6	83	—	1	83	1	—	—	—	83	1	37	14	10	7	16	224	115
	A) III.	54	—	2	1	51	51	—	48	3	—	51	—	—	51	—	—	—	—	51	—	8	15	18	7	3	370	60
	B) III.	82	3	1	1	81	81	—	75	3	3	81	—	—	81	—	—	—	—	80	1	20	22	22	14	3	459	84
	IV.	104	5	29	4	76	76	—	69	1	6	73	1	—	274	2	—	—	—	67	9	19	20	15	20	2	119	59
	V.	68	—	—	—	68	68	—	67	—	1	68	—	—	68	—	—	—	—	58	10	30	12	20	3	3	96	84
VI.	22	—	1	—	21	21	—	21	—	—	21	—	—	21	—	—	—	—	—	21	17	—	3	1	—	46	79	
Összesen :	497	9	48	11	3	444	444	—	405	20	19	439	1	4	440	4	—	—	402	42	152	99	99	61	33	1	1827	562

A vizsgálatra vonatkozó intézkedések.

1. A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a magánvizsgálatra vonatkozólag a 145,100 1900. sz. rendelete értelmében a polgári iskolánál magánvizsgálatok évenként csak kétszer u. m. decemberben és a tanév végén tarthatók. még pedig a decemberi határidőben csupán a szabályszerű karácsonyi szünet alatt, amikor a rendes tanítás szünetel, a juniusi határidőben pedig a rendes tanulók vizsgálatai után.

2. Az a tanuló, ki a tanév tulnyomó részében rendszeren látogatta az iskolát, de a nyilvános vizsgálaton elfogadható alapos oknál fogva meg nem jelent, vagy a vizsgálatot megszakította, a következő osztályba csak úgy léphet, ha az igazgatóságához benyújtott kérvénye alapján, az illető osztály összes tantárgyaiból a pótvizsgálatot sikeresen kiállja.

3. Aki pedig az évi vizsgálatot alapos ok nélkül mulasztotta el, az pótvizsgálatra nem, hanem csakis magánvizsgálatra bocsátható. Az ily tanuló a magánvizsgálatért járó díjat megfizetni köteles.

4. A miniszteri „Szabályzat“ értelmében azon tanuló, aki év végén legfeljebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, a tantestület által javító vizsgálatra bocsátható a következő tanév elején. A ki háromnál több tantárgyból bukott, annak ismételnie kell az osztályt, úgy szintén annak is, aki a javító vizsgálaton bárcsak egy tantárgyból is, újra megbukott.

5. Javító vizsgálat minden esetben csak azon intézetben tehető melyben a tanuló az elégtelen osztályzatot kapta.

6. A pót- és javító vizsgálatokat kérő folyamodványok augusztus hó 15. napjáig nyújtandók be az igazgatóságához.

7. A magánvizsgálat írásbeli és szóbeli.

8. A testgyakorlat és ének a magánvizsgálat tárgyát nem képezi.

9. Felmentésnek a magánvizsgálatok alól csupán a női közimunkából, továbbá a szabadkézi és méréstani rajznak gyakorlati részéről van hely orvosi bizonyítvány alapján.

10. Azon polgári iskolai tanulók, kik a női kézimunkából kötelező magánvizsgálat alól föl nem mentettek, az illető osztályra tantervileg előírt kész munkadarabok bemutatására kötelesek. Hogy azonban megállapítható legyen, vajjon a bemutatott munkákat a tanuló maga készítette, szükséges, hogy a vizsgáló bizottság erről megfelelő elméleti kérdésekkel meggyőződést szerezzen sőt a lehetőséghez képest a bemutatott kézimunka egyes részleteinek előkészítését is megkövetelje.

11. A tantestület csak oly magántanulókat bocsát magánvizsgálatra, a kik ilyenekül megfelelő életkor és az előző osztály elvégzését igazoló nyilvános iskolai bizonyítvány alapján a tanév elején be voltak írva, és a vizsgálatot ugyanazon tanév végén teszik le.

12. Egy határidőn egyszerre kettőnél több osztályból összevont magánvizsgálat nem tehető.

13. Ha a magánvizsgálatra jelentkezett tanuló a vizsgálatra egy vagy legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, valamely később tartandó magánvizsgálat határideje megelőző napok egyikén a tantestület által javítóvizsgálatra bocsátható.

14. Azon folyamodó, a ki a részére engedélyezett magánvizsgálaton nem jelentkezik, vagy arról a vizsgálat közben bármilyen okból visszalép, csak újabb folyamodás útján és csak a következő szabályszerű határidőn bocsátható ismét vizsgálatra.

15. A magánvizsgálati díj személyenkint 30 korona.

Az 1909-1910. tanévre vonatkozó értesítés.

1. A beírások a polgári iskolába, szeptember 1. 2. 3-án lesznek, 5-én ünnepies „Veni Sancte”, 6-án megkezdődik az előadás.

2. A beírások az elemi iskolába szept. 12. 13. és 14-én lesznek, a tanítás pedig 15-én veszi kezdetét.

Az érdemsorozatokban használt jegyek magyarázata.

Előmenetelre: 1 = kitünő, 2 = jeles, 3 = jó, 4 = elégséges, 5 = elégtelen.

Erkölségi magaviseletre: 1 = példás, 2 = dicséretes, 3 = jó, 4 = tűrhető.

Szorgalomra: 1 = ernyedetlen, 2 = kitartó, 3 = változó, 4 = hanyatló.

Írásb. dolgozatok külalakja: 1 = csinos, 2 = tiszta, 3 = rendes, 4 = rendetlen.

Tartalomjegyzék.

Konstantinápoly — — — — —	—	1. oldal
Adatok az iskolaév történetéhez — — — — —	—	9. „
Az intézet személyzete — — — — —	—	18. „
Belső nevelde (Internátus) — — — — —	—	21. „
Az elemi iskola tanulóinak érdemsorozata — — — — —	—	23. „
A polgári isk. növendékeinek névsorozata — — — — —	—	29. „
Statisztikai kimutatás — — — — —	—	34. „
A vizsgálatra vonatkozó intézkedések — — — — —	—	35. „
Az 1909—1910. tanévre vonatkozó értesítés — — — — —	—	36. „
Az érdemsorozatban használt jegyek magyarázata — — — — —	—	36. „

